

Stina Thörnelöf
Telefon 08-508 28 852, 076-122 88 52
stina.thornelof@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

BÄLLSTAÅGRUPPENS VERKSAMHET 2006 OCH VERKSAMHETSPLAN 2007-2009

Miljöförvaltningens redovisning

Förslag till beslut

- 1 Godkänna förvaltningens anmälan av ”Bällstaågruppen, verksamhetsberättelse 2006, verksamhetsplan 2007-2009”.
- 2 Uppdra till miljö- och hälsoskyddsnämnden att överlämna Bällstaågruppens verksamhetsberättelse och verksamhetsplan för kännedom till Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt

Gunnar Söderholm

Urban Jonsson

Bakgrund

I maj 2000 undertecknade representanter för Järfälla kommun, Stockholms stad, Sundbybergs stad, Solna stad, Stockholm Vatten AB, Solna Vatten AB och Länsstyrelsen i Stockholms län ett gemensamt samarbetsdokument kring mål och åtgärder för Bällstaån, ”Riktlinjer för samarbetet kring Bällstaån”. Där framgår att syftet med arbetet är att minska tillförseln av föroreningar till Bällstaån och Bällstaviken och att förbättra åns och vikens omgivning så att de blir värdefulla inslag i miljön. Dokumentet anmälades i Miljö- och hälsoskyddsnämnden i juni 2000.

Enligt riktlinjerna ska Bällstaågruppen årligen redovisa en gemensam sammanställning av undersökningar och åtgärder som utförts inom avrinningsområdet till berörda kommuner, Stockholm Vatten AB, Solna Vatten AB och Länsstyrelsen.

BÄLLSTAÅN

Bällstaån är ett 10,5 km långt urbant påverkat vattendrag som mynnar i Ulvsundasjön. Avrinningsområdet delas av tre kommuner. De största delarna tillhör Järfälla och Stockholm, medan Sundbyberg har en mindre del nära mynningen. Solna omfattar en del av Bällstaviken, men ingår inte i avrinningsområdet.

Stora delar av åns avrinningsområde är bebyggt med bostadsområden men också med flera större och mindre industriområden. Det innebär att mycket föroreningar tillförs ån med avrinnande dagvatten. Det kan även förekomma att avloppsvatten bräddar ut i ån vid överbelastning på ledningsnätet.

Undersökningarna av vattenkvaliteten i Bällstaån visar att fosfor- och kvävehalterna är höga till mycket höga likaså halterna av tungmetaller, framför allt bly, koppar och zink. Provtagningar i sediment visar också att tungmetallhalterna, främst i den nedre delen av ån, är höga.

SAMARBETE

Sedan mitten av 1970-talet pågår ett samarbete mellan berörda kommuner och länsstyrelsen i Stockholms län kring Bällstaån och Bällstaviken. Bällstaågruppen består av tjänstemän från både miljöförvaltningar och tekniska förvaltningar från kommunerna som delar avrinningsområdet samt en representant från länsstyrelsen. Vid behov adjungeras representanter från planerande förvaltningar till gruppen. Miljöförvaltningen i Stockholm är ordförande i Bällstaågruppen, som träffas cirka fyra gånger om året.

Den ursprungliga uppgiften för samarbetet var framför allt att åtgärda felkopplingar i avloppsnätet och utsläpp från industriverksamheter samt att samarbeta kring provtagningar i ån. De åtgärder som hittills gjorts har bidragit till en minskad föroreningsbelastning men den diffusa tillförseln av föroreningar via dagvatten är fortfarande stor vilket beror på att marken inom avrinningsområdet till stora delar är hårdgjord.

”Riktlinjer för samarbete kring Bällstaån” innebär att kommunernas arbete för att minska tillförseln av föroreningar till Bällstaån och Bällstaviken har blivit mer överskådligt än tidigare. Förutom fortsatt arbete med att förbättra vattenkvaliteten i ån bidrar Bällstaågruppen även med kunskap om ån i olika samråd. Under år 2006 har representanter för gruppen bland annat deltagit med expertkunskap vid planering av bostadsområdet Annedal i Mariehäll och omvandlingen av Bromstens industriområde. I båda fallen ses närheten till vatten som en tillgång i den kommande nybebyggelsen. Bostadsbebyggelse på tidigare industrimark stämmer väl överens med Bällstaågruppens vision om att ån ska utgöra ett tilltalande inslag i den bebyggda miljön. Den ändrade markanvändningen kan även förväntas få en positiv inverkan på vattenkvaliteten.

Det finns inga särskilda ekonomiska medel avsatta för samarbetet. Som ett led i den regionala miljöövervakningen finansierar länsstyrelsen sedan 1997 månatliga

provtagningarna i Bällstaåns mynningspunkt. Vart femte år görs dessutom en utökad vattenkemiprovtagning i åtta provpunkter längs hela ån. Kostnader för denna provtagning fördelas mellan kommunerna.

Genomförda undersökningar, aktuella händelser och pågående arbete med planering av ny bebyggelse inom Bällstaåns och Bällstavikens tillrinningsområde redovisas på hemsidan www.ballstaan.se.

Förvaltningens synpunkter

Bällstaågruppens arbete har en tydlig koppling till de mål och förslag till åtgärder för Bällstaån som anges i "Program för Stockholms vattenarbete 2006-2015". I förvaltningens dokument "Behov av miljöövervakning 2008-2011" (godkänd i miljö- och hälsoskyddsnämnden 2007-09-18) har även nationellt/regionalt samordnad miljöövervakning en hög prioritering. Samverkan med utgångspunkt från avrinningsområden lyfts dessutom särskilt fram i EG:s ramdirektiv för vatten som en förutsättning för att medlemsländerna ska uppnå god vattenkvalitet i sina vattenförekomster.

Fortfarande finns en hel del frågetecken kring hur vattenvårdsarbetet förväntas bedrivas till följd av vattendirektivet. Bällstaågruppen har därför i sitt remissvar på Vattenmyndighetens förslag till arbetsprogram för Norra Östersjöns vattendistrikt 2007-2009 bett om ett klargörande av vilken typ av uppgifter som kommer att begäras från distriktets vattenorganisationer för att tillgodose den information som behövs för rapportering till EU. Samtidigt efterfrågades ett klargörande av och hur vattenorganisationernas verksamhet ska finansieras.

Förvaltningen menar att denna typ av samarbete, med gemensamma målsättningar och samordning av bland annat vattenprovtagning, är ett bra sätt att nyttja tillgängliga resurser i berörda kommuner. Med särskilda medel avsatta för arbetet skulle dock insatserna kunna effektiviseras ytterligare.

Eftersom Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt har uttryckt önskemål om att kommuner, vattenorganisationer m.fl. ska bidra med sina kunskaper om vattenmiljöerna inom vattendistriktet bör Bällstaågruppens verksamhetsberättelse och verksamhetsplan överlämnas till Vattenmyndigheten för kännedom.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Bällstaågruppen, Verksamhetsberättelse 2006, Verksamhetsplan 2007-2009.